

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ครอบคลุมพื้นที่ 19 อำเภอ มีโรงเรียน 44 แห่ง ครูผู้สอน 2,368 คน

ตารางที่ 3.1 จำนวนครูผู้สอนตามขนาดโรงเรียนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

โรงเรียนขนาดเล็ก	ครูผู้สอน	โรงเรียนขนาดกลาง	ครูผู้สอน	โรงเรียนขนาดใหญ่	ครูผู้สอน
ท่าอุแทพิทยา	36	สุราษฎร์พิทยา 2	35	สุราษฎร์ธานี	139
ท่าเพ็ญวิทยา	17	มัธยมพัชรกิติยาภา ๓	54	สุราษฎร์พิทยา	146
ปากแพรกวิทยาคม	34	กาญจนดิษฐ์	44	เมืองสุราษฎร์ธานี	118
ท่าฉางวิทยาคาร	22	เตรียมอุดมศึกษา	50	สุราษฎร์ธานี 2	91
ศรีรัฐวิทยาคม	40	เกาะพะงันศึกษา	38	เกาะสมุย	74
รัชชประภาวิทยาคม	16	บ้านตาขุนวิทยา	61	ที่ปราษฎร์พิทยา	75
เสวียดวิทยา รัชมิ่งคลาภิเษก	23	พนมศึกษา	40	ไชยวิทยา	71
เขาพนมแบกศึกษา	16	พรุพิพิทยาคม	43	ท่าชนะ	95
มัธยมบ้านท่าเนียบ	29	ชัยบุรีพิทยา	55	กาญจนภิเษกวิทยา	92
น้ำรอบวิทยา	14			พุนพินพิทยาคม	124
ท่าสะท้อนวิทยา	21			บ้านนาสาร	74
บางเดือนสถิตย์พิทยาคม	12			เคียนซาพิทยาคม	60
ตะกุกใต้ศึกษา	25			เวียงสระ	135

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

โรงเรียนขนาดเล็ก	ครูผู้สอน	โรงเรียนขนาดกลาง	ครูผู้สอน	โรงเรียนขนาดใหญ่	ครูผู้สอน
มัธยมวิภาวดี	26			พระแสงวิทยา	109
บ้านเสด็จพิทยาคม	20			บางสวรรค์พิทยาคม	78
บ้านนาพิทยาคม	43				
พ่วงพรมครวิทยา	18				
คลองฉนวนวิทยา	23				
ควนสุบรรณวิทยา	13				
ท่าชีพิทยาคม	19				
รวมโรงเรียนขนาดเล็ก	467	รวมโรงเรียนขนาดกลาง	420	รวมโรงเรียนขนาดใหญ่	1,481

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำนวน 350 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงใน พิสนุ พงศ์ศรี, 2554) จากนั้นจึงทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) สุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
โรงเรียนขนาดเล็ก	467	69
โรงเรียนขนาดกลาง	420	62
โรงเรียนขนาดใหญ่	1,481	219
รวม	2,368	350

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert)

เกณฑ์การใช้คะแนนของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ และมีความหมายดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง ความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการค้นคว้าตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร บทความ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เพื่อนำมาพัฒนาสร้างเป็นเครื่องมือวิจัย
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท
3. พัฒนาแบบสอบถาม โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบ แนะนำ ปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษาโดยใช้เทคนิค IOC โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 คน คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์การบริหารการศึกษา 3 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดผลและประเมินผล 1 คน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษา 1 ท่าน
5. นำแบบสอบถามที่ได้จากการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับครูผู้สอนในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน เพื่อจะได้ทราบปัญหาในการออกแบบสอบถาม ความชัดเจนของคำชี้แจง คำถามหรือการสื่อความหมาย และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเที่ยงทั้งฉบับและรายด้าน
7. หลังจากคำนวณหาค่าความเที่ยงแล้ว ได้ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องที่สุดในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำหนังสือรับรองและแนะนำตัว เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมายวันเวลาและสถานที่ขอรับแบบสอบถามคืน และคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาวิเคราะห์ต่อไป
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง
4. เมื่อรับแบบสอบถามคืนผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนรายข้อ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินระดับความคิดเห็นแล้วนำเอาค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2551) ดังนี้

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามซึ่งชนิดเลือกตอบ (Check List) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายข้อ ใช้วิเคราะห์คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณ (Rating Scale) นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 อยู่ในระดับใด แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมาย รายข้อ รายด้าน และความหมายในภาพรวม การแปลผลค่าเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์ของช่วงระดับคะแนน (Class Interval) 5 ระดับดังที่ บุญชม ศรีสะอาด (2551) กล่าวไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ มีดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ (Corrected Item to Total Correlation)

2.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้านด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-Coefficient)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 สถิติทดสอบค่าที (t-test)

3.2 สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (ANOWA)